

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 01 Mart 2018
Sayı: 1749

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

29/6/2001 tarihli ve 4703 Sayılı “Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz” gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Nurettin Demir
Muğla Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Gevre
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih:	13 Mart 2013
Esas No:	2/2167

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİGİ
01 Mart 2018
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
01 Mart 2018
No: 242787

~~242787~~

EBYS'YE AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Günlük hayatımızın içine iyice giren ve plastikten yapılan pet şişeler, kaplar, su bidonları, plastik kutularda paketlenmiş gıdalar, biberonlara varıncaya kadar işimizi kolaylaştırdığını düşündüğümüz plastik maddeler sağlığımızı adeta tehdit ediyor. Sahillerimizi, plajlarımızı, topraklarımızı ve okyanuslarımızı kirletiyor. Deniz yaşamına zarar veriyor ve deniz canlıların besin zincirine girerek sofralarımıza kadar ulaşıyor.

Plastik kirliliği, dünya çapında ana çevre problemlerinden biri. Birkaç dakika kullandığımız plastikler, yüzlerce yıl doğada kalıyor. Tek kullanımlık plastik materyalin üretimi 5 saniye sürerken, doğada parçalanması 500 yıl sürüyor. Ortaya çıkan atık boyutları ise giderek artıyor. Ekonomik olması adına kullanılan plastik, giderek ağırlaşan bir faturayı ortaya çıkartıyor. Meşrubatlar, paketlenmiş gıdalar, poşetler hayatımızın içinde. Şirketler ürünlerinin ambalajları için giderek daha fazla ucuz ve tek kullanımlık plastik üretiyor. Bu plastikler bir kez kullanılıp atılmak üzere tasarlanıyor. Bu durum çevremize yayılan büyük bir plastik atığı anlamına gelmekte.

Her sene 12 milyon ton tek kullanımlık paketlenme ürünlerinden oluşan plastik denizlere atılıyor. Bugün denizlerimizde 150 milyon tonun üzerinde plastik var. Peş peşe eklenmesi durumunda denizlerdeki plastikler, aya iki kez gidip gelecek uzunlukta bir yol oluşturuyor. Büyük plastik parçaları balinalar, kaplumbağalar ve deniz kuşları gibi türlerin boğulmasına neden oluyor; küçük plastik parçaları ise deniz hayvanları tarafından yiyecek sanılıp yeniyor ve bu hayvanların zehirlenmesine ve boğulmasına yol açıyor. Deniz kuşlarının yüzde 90'ının, deniz kaplumbağalarının üçte birinin midesinde plastikler bulunmaktadır.

Türkiye'nin çeşitli yerlerinde yapılan farklı araştırmalar da tehlikenin büyüklüğü dikkat çekiyor. Yapılan en önemli araştırmalardan biri, Mersin ve İskenderun Körfezi'ndeki plastik atık kirliliğine ilişkin yapılan çalışma.

Çukurova Üniversitesi (ÇÜ) Su Ürünleri Fakültesi'nin yaptığı araştırmada bir kilometrekarelik alanda ortalama 70 bin plastik parça bulunduğu tespit edilmiştir.

7 ayrı noktada 20'şer dakikalık sürelerde bilimsel kriterlere göre 5 milimetreden daha küçük plastik poşet, kap, ambalaj gibi atıkları toplayan akademisyenler, kirlilik açısından korkutucu sonuçlara ulaştı. Akdeniz'in plastik çorbası gibi olduğunu söyleyen uzmanlar bir kilometre alanda yüzüldüğünde 300 plastik parçası yutulabileceği ve 700 deniz canlısı kirlilik nedeniyle risk altında olduğu bilgisini vermektedirler. Tüketilen balıklar, midyeler aracılığıyla, ve hatta musluk sularında bile son yapılan çalışmalarda ciddi bir plastik kirliliğinin insana transfer olduğu ortaya konulmuştur. Ayrıca plastik kaplarda bulunan Bisphenol-A (BPA), özellikle pet şişelerde, biberonlarda, sporcuların kullandıkları suluk gibi ürünlerde yani kısacası özellikle sıvı gıdayı korumaya yardımcı ambalajlarda var olan bir bileşim (BPA) maddesine maruz kalmanın kalp hastalıklarına yol açtığına dair önceki bulguları bilim insanları doğrulamaktadırlar.

Ayrıca bölgem Muğla'nın Bodrum ilçesinde "Denize En Çok Mavi Yakışır" sloganıyla Bodrum Belediyesince başlatılan, gönüllü bir şekilde çalışmalarını yürüten dalgıç personelleri 2017 yılı içinde katı atık toplama çalışmasında 1 ton 359 kg plastik atık bulmuştur. Bir yıl içinde sadece Bodrum ilçesinde yapılan bu çalışma ile denizlerimizdeki tehlikenin boyutu gösterilmektedir.

Hesaplamalara göre 2021 yılına geldiğimizde, insanlık yılda yarım trilyon plastik şişe kullanıyor olacak. Tek kullanımlık plastiklerin üretimi ve tüketimimiz kontrolden çıkmış durumda. Her yıl okyanuslara 8 milyon ton plastik atık bırakılıyor.

Sonuç olarak Denizlerdeki kirliliğin en tehlikeli sorumlularından biri olan mikro plastik üretimi Birleşik Krallık tarafından yasaklandı. Mikro plastiklerin kullanımının yasaklanması ile Birleşik Krallık, küresel ölçekte plastikle mücadelede dünyanın en zor yasalarından birini uygulamaya koyarak öncülük etmektedir. Ülkemiz için bizlerinde yapması gereken ilk iş, tek kullanımlık plastik tüketimini ortadan kaldırmaktır. Cam, kağıt gibi görece daha az zararlı endüstriyel ürünlere, geleneksel alışveriş alışkanlıklarından biri olan file sepet kullanımına insanların yönlendirilmesi gerekmektedir.

Bugün plastik tüketimi sıfıra indirilse bu plastiklerin etkisinin ortadan kalkması binlerce yıl sürecek. Bunun yanında plastikler sera gazları gibi ortadan kaldırılabilecek yapı taşlarına da sahip değil. Bunların etkilerinin ortadan kalkması ise daha da uzun zaman alacaktır. Bir an önce önlem alınmalıdır.

Yukarıda anlatılan nedenlerle daha bilinçli yaşamak, gelecek nesillere de temiz ve kullanılabilir çevre bırakabilmek adına, doğaya geri kazandırılabilir olan materyallerin kullanılması, çevre ve insan sağlığı açısından oldukça önemlidir.

Bu amaçla, doğaya ve canlılara kalıcı zararlar veren tek kullanımlık plastiklerin kullanımının yasaklanması amacıyla bu Kanun Teklifi hazırlanmıştır

**ÜRÜNLERE İLİŞKİN TEKNİK MEVZUATIN HAZIRLANMASI VE UYGULANMASINA
DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 11 inci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Tek kullanımlık plastik ürünlerin üretimi, dışalım, piyasaya arzı ve kullanımı yasak olup yetkili kuruluş, bu ürünler hakkında bu maddenin ikinci fıkrasında belirlenen önlemleri gecikmeksizin alır.”

MADDE 2- 4703 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ı) bendi eklenmiştir.

“(ı) 11 inci maddesinin beşinci fıkrasına aykırı hareket edenler hakkında on bin Türk lirasından yirmi beş bin Türk lirasına kadar,”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

